

Celrà

Revista municipal de Quart

Nº 111 — Octubre 2021

Josep Mestres

04	Carta de l'alcalde	
	Feina feta	05
09	Contes engrunats	
	Postals del món	10
14	Dedicatòria a Josep Mestres	
	Arxiu històric	26
28	Entorn natural	
	Coneix les Gavarres	32
34	Viu a Quart	
	Enraonem	40
42	Entitats	
	Pinzellades històriques	47
48	Salut	

Carta de l'alcalde

Carles Gutierrez Medina

Benvolguts i benvolgudes,

El començament del curs escolar serveix també per donar per acabades les vacances d'estiu: tornen els horaris a les famílies, les obligacions i les feines del dia a dia, els hàbits i les rutines més característiques. Després d'un parèntesi necessari i reparador, torna, en definitiva, la normalitat del treball diari pel món adult i l'estudi per la mainada i el jovent.

Des de l'Ajuntament també reprenem l'activitat a ple rendiment, i totes les regidories preparen, amb personal tècnic i laboral, les propostes i els projectes pel curs polític que segueix.

Tenim a punt la proposta d'activitats culturals per l'últim trimestre de l'any, una oferta ampla i variada pensada, en col·laboració estreta amb les entitats i associacions del municipi, per a persones amb interessos i edats diverses per a complementar la formació o aprofitar el temps d'esbarjo

i d'oci. Fem servir el lema de "cultura segura" tenint en compte que encara estem en pandèmia i que cal respectar totes les mesures preventives obligatòries.

També en l'àmbit de la cultura, i en aquest cas pel que fa als equipaments municipals, estem estudiant la creació d'un gran centre cultural que amplii i doni cobertura a les necessitats i demandes creixents del municipi. La idea és donar un major aprofitament a l'edifici que fins ara ha estat ocupant gairebé en exclusiva el Museu de la Terrissa i, amb les reformes i ampliacions que siguin necessàries, fer que aquest espai pugui contenir la biblioteca pública, amb més amplitud i comoditat, l'arxiu municipal, una ludoteca, i unes sales d'exposicions, conferències i presentacions. Es tractaria de transformar l'actual museu en un gran espai cultural polivalent, amb més recursos i més possibilitats, sense oblidar, això sí, la seva funcionalitat primera de respectar i divulgar la tradició més característica del municipi.

L'altre gran estudi que tenim en projecte, en aquest cas de naturalesa urbanística, és el de la reconversió del riu Celrà al seu pas pel nucli urbà de Quart. L'obra seria de gran envergadura i ja el seu enunciat ens dona idea de la complexitat del projecte: 'Estudi d'infraestructura verda vertebradora del parc fluvial del Celrà'. Es tracta, de moment, de disposar d'un projecte ambiciós que serveixi d'orientació i

de full de ruta per a diferents actuacions que ajudin a la fer compatible el lleure amb l'ecologia, millorant qualitativament els espais lliures i les zones verdes dels marges del Celrà. Al mateix temps, ha de servir per implementar aquelles mesures contra la inundabilitat de la zona, aprofitant el que determina el POUM, que està en fase d'aprovació. De moment, estem en la fase, com hem dit, de redacció del projecte tècnic, i preveiem que contingui diferents propostes que puguin realitzar-se de manera gradual i escalonada, en funció també, és clar, de les disponibilitats pressupostàries.

Aquests dos grans projectes són importants i transformadors per la seva naturalesa, i per això creiem que és necessari comptar també amb l'opinió de tothom, veïns i veïnes, que en sou, finalment, les destinatàries principals. La transparència i la participació ciutadana també és un dels objectius de l'actual equip de govern.

Pel que fa al funcionament ordinari de l'Ajuntament, informar-vos que han finalitzat els processos selectius de personal previstos en la relació de llocs de treball aprovats i que el personal i l'administració queda com sempre, a la vostra disposició.

Ara per ara, això és tot.

Salutacions cordials,

Carles Gutierrez Medina
L'Alcalde.

Feina feta

Urbanisme, obres i serveis i Medi ambient

Miquel Cortès

L'últim trimestre de 2021 i la primera meitat de 2022 un elevat nombre de municipis del Gironès adoptarà el sistema de recollida selectiva porta a porta. Amb el ja vistiplau del Ple Municipal, Quart s'incorporarà a aquesta llista de municipis. El nou sistema de recollida selectiva de residus s'implantarà de manera esglaonada. Un primer bloc de municipis començarà aquest últim trimestre, mentre que la resta, inclòs Quart, començaran durant el primer trimestre de 2022.

El sistema de recollida porta a porta consisteix en lliurar els residus, degudament separats, a la porta de casa. Amb això es pretén millorar el resultat de la recollida selectiva, evitar l'increment del preu per tona del rebuig (i el seu impacte sobre el rebut de les deixalles), i millorar l'espai públic i la qualitat del nostre entorn. Per tant, els contenidors "clàssics" que coneixem, desapareixeran (exceptuant certs punts).

La implantació d'aquest sistema, coordinat i gestionat pel Consell Comarcal del Gironès, anirà acompanyada de la construcció d'una deixalleria al polígon Pla de l'Illa de Palol d'Onyar. En aquesta, s'hi podran dipositar residus especials, tòxics i perillosos, residus reciclables i residus voluminosos. Amb aquesta acció s'espera poder reduir el volum d'abocaments il·legals que es produeixen en el nostre entorn.

Referent a aquest últim tema, dir-vos que l'ajuntament està posant el màxim de recursos possibles per detectar i denunciar aquests abocaments. Entre tots i totes hem de treballar per mantenir el nostre entorn net de deixalles.

Finalment, i sense ànims d'allargar-me més, dir-vos que per implantar el sistema de recollida selectiva porta a porta engegarem una campanya de comunicació amb tots vosaltres, amb l'objectiu de minimitzar l'impacte que suposa aquest canvi. Resteu atents a les notícies de l'ajuntament.

Joventut i Comunicació

Samuel Lado

Respecte a l'àrea de joventut, en primer lloc, informar-vos que el programa de brigada jove s'ha finalitzat amb èxit. Aquest any hem comptat amb un total de 3 places: dues dedicades a la brigada d'obres i serveis i una d'auxiliar d'administratiu/va a les dependències municipals. En segon lloc, m'agradaria recordar el fet que disposem del servei d'ocupació juvenil, que ajuda i forma als i les joves en habilitats bàsiques com elaborar un curriculum vitae, com buscar feina, etc. En tercer lloc, destacar que ja hem lliurat els premis Josep Mascort, al millor expedient i treball de recerca de Batxillerat de Quart. Els guardonats han estat l'Èlia Suy i l'Albert Prieto. Finalment, des de l'àrea, estem estudiant ampliar el rang d'edat que té dret a rebre subvencions per al transport públic.

Pel que fa a l'àrea de comunicació, anunciar que estem treballant per a dotar de contingut el portal de transparència de l'Ajuntament. Paral·lelament, estem plantejant canvis a la nova pàgina web, ja que, arran de la seva posada en marxa, hem identificat diverses àrees de millora. També recordar-vos que disposeu de l'aplicació municipal (WeTown), la qual està disponible per Android i IOS. Amb aquesta eina la ciutadania pot notificar incidències a la via pública de manera senzilla, crear propostes ciutadanes, donar suport a propostes dels seus conciutadans, rebre notícies, esdeveniments i notificacions personalitzades per part de l'ajuntament. En definitiva, és un sistema de participació ciutadana. Us encoratjo a descarregar-la.

Respecte a la revista municipal, agrair, com sempre, a tothom qui participa i convidar a totes aquelles persones que estiguin interessades a fer-ho a través de la següent adreça de correu electrònic: elcelre@quart.cat.

**Acció social,
Cooperació i igualtat**
Silvia Vidal

Festes, Educació i Esports
Vanesa Larramendy

**Promoció econòmica,
Transparència i Identitat Cultural**
Jordi Batlle

Salut
Josep Roura

El dia 5 de juliol de 2021 el Ple de la corporació va aprovar el nom oficial de la popularment coneguda com a plaça del pavelló, la qual s'incorpora al nomenclàtor municipal a partir d'aquesta data com a plaça de les Terrisseres.

La idea inicial va ser la de contribuir a la paritat posant a la plaça un nom femení, en un context general on els noms masculins representen un percentatge aclaparador.

Després de consultar a varies persones va haver coincidència en dues de les propostes: plaça Carme Ibarz i plaça Carme Parés, per tractar-se de dones molt compromeses i d'una gran qualitat humana.

A aquestes propostes vam afegir una tercera, plaça de les Terrisseres i les tres es van sotmetre a votació fent coincidir la consulta amb l'estrena de la nova app municipal.

La Carme Ibarz mestra de vocació, va ser destinada a l'escola de Quart i va destacar en el món de l'ensenyament pel nombre de contes infantils que va escriure i per la seva acció pedagògica i de voluntariat, que va desenvolupar al llarg de la seva vida.

La Carme Parés va néixer al 1915 a Sant Jordi Desvalls però va viure a Quart des dels 6 mesos d'edat. Alguns la coneixen com la Carme de Cal Mestre, altres com la Carme de catequesi, però tothom coincideix en la seva humanitat i senzillesa.

Pel que fa a l'opció guanyadora aquesta obeeix a la voluntat de visibilitzar el treball de les dones dedicades al treball de la terrissa, que consistia en tasques de decoració com la de preparar les trepes (les plantilles amb els dissenys propis de la terrissa) però també en engalbar, polir, escatar, empaquetar o anar a les fires, entre d'altres.

En commemoració del 28 de juny, Dia Internacional de l'Orgull LGTBI, els grups municipals i persones voluntàries, vam pintar un pas de vianants de la plaça amb els colors de la bandera arc iris.

Educació 360: L'Ajuntament i la Universitat de Girona, amb l'ajut de la subvenció de la Diputació de Girona, ha estat liderant diferents espais de reflexió i debat per la concreció de reptes que calen treballar al municipi des de la basant comunitària. S'han creat tres taules; interprofessionals, entitats educatives i entitats esportives. A l'octubre, al Consell Municipal, es posaran en comú els resultats i es consensuarà un o dos reptes rellevants. La finalitat és elaborar un projecte d'educació transversal, amb la participació dels diferents agents i recursos diversos, per continuar amb l'educació fora de l'horari lectiu.

Conveni amb Unió Esportiva Quart: Al Ple extraordinari del 28 de juliol es va aprovar el nou conveni de cessió d'ús del Camp municipal de futbol "Gaudenci Sellés" amb el club Unió Esportiva Quart per una durada de 6 anys.

La Festa Major de Quart: Aquest any hem tingut la sort de poder celebrar presencialment la Festa Major de Quart, tanmateix, l'estat de la pandèmia de les següents setmanes, no ens ha deixat continuar amb les celebracions tan esperades pel conjunt de nuclis del municipi.

Els esdeveniments s'han dut a terme amb seguretat i higiene. Tot i això, la gent també ha tingut la voluntat d'extremar les precaucions. Volem donar-vos les gràcies!

Expressar la meua felicitat en veure penjades les banderoles de Festa Major a les llars, comerços i establiments. Tots i totes hem fet Festa Major!

Els esforços organitzatius de les entitats que col·laboren en dur a terme les activitats programades i el suport logístic de la Comissió de Festes i la Brigada municipal són la part imprescindible que l'equip de govern n'estem tan orgullosos. A més, aquesta vegada volem afegir un especial agraïment a la comissió de joves per la seva iniciativa i arremangar-se quan a fet falta. Desitgem que els i les joves s'impliquin cada vegada més per fer relleu als adults i aportar noves idees i innovacions en els actes.

Cada vegada que he intentat posar-me a escriure, tal i com periòdicament fem tots els regidors per a cada edició de la nostra revista Celrè, per tal d'informar-vos de l'actualitat de les regidories de les quals tinc l'honor de gestionar, no puc evitar pensar amb en Josep.

En Josep, com tots sabeu, ens va deixar de forma inesperada el passat mes de juliol. Antic president, fundador i actualment vicepresident de l'Associació de Terrissers de Quart, ha deixat un forat que, per més que passi el temps, sempre hi veuré una cicatriu que sempre em farà recordar la seva important labor.

En Josep, a part de parlar-me de coses en l'àmbit del càrrec més institucional que ocupava, em parlava de la seva família, del seu "hereu", de la seva feina que traspassava fronteres continentals i de l'hort... quan era l'època per plantar els alls, les tomateres, "no hi posis sofre a les tomateres!" em deia, "aquest any no van gaire bé, com va lo teu?"; el seu famós "quequicallà"..

El dia del seu enterrament vaig poder comprovar com de gran era ... la gent que l'estimava ... i això és fruit de la seva gran tasca que va fer al front d'ell mateix com a persona, que va fer possible conciliar, garantir, il·lusionar i perseverar en l'amistat i la concòrdia amb tothom amb qui tractava. El llegat d'en Josep ens recordarà sempre quines són les coses importants de les que no ho són. Essència en estat pur.

Ara toca seguir. Josep, allà on siguis, et vull dir que no et decebrem. Seguirem conciliant, garantint, il·lusionant i perseverant tal i com ens has mostrat.

Hola veïns i veïnes de Quart.

Hem arribat a la fi d'un estiu marcat, pel que respecta a Salut, i de retruc a molts més àmbits, per l'anomenada 5a onada de la pandèmia de la COVID19. La variant Delta amb una velocitat de contagi molt més elevada, ha provocat un increment de contagis molt més alt entre es nostres veïns. En el darrer comunicat audiovisual del resum setmanal de la COVID19 publicat a les xarxes socials del consistori, comunicàvem 275 casos acumulats durant tot el període de la pandèmia i a finals del mes d'agost el recompte s'ha situat en 377 casos produint-se un increment considerable.

El fet de que molts veïns ja tinguin posada la pauta completa de vacunació (més de 2200), i en especial els col·lectius més vulnerables, al igual que a la resta de municipis del la comarca, ha permès que els centres hospitalaris de referència no es tornessin a veure desbordats, però qui ha patit aquesta pressió més directament han estat els Centres d'Atenció Primària amb el cribatge, detecció i seguiment de casos, així com en l'administració del vaccí.

Des d'aquestes línies us convidem a vacunar-vos si no ho heu fet encara, ja que és el camí més efectiu per intentar arribar a la normalitat.

Cuidem-nos.

Gent Gran, Gemma Borjoñoz

Aquest estiu hem tingut el plaer de gaudir del concert de l'orquestra Maravella. Tot i que a última hora ens vàrem haver d'adaptar a noves mesures restrictives per la Covid-19.

Va estar una gran nit, una nit que ens va deixar un bon gust a la boca, i il·lusió per pensar en una pròxima gran trobada amb els socis.

Per altra banda tenim les activitats de la llar dels jubilats que estan a punt per començar aquest curs 2021-22. Totes seguiran com sempre, tot i que amb alguna petita variació d'horaris.

Comencem el curs amb moltes ganes il·lusió!

Civisme i Entitats Arnau Benac

Tornem de l'estiu i reprenem l'activitat amb l'inici del nou curs polític amb moltes ganes.

Juntament amb aquesta tornada, des de la regidoria de Civisme fem una valoració positiva de la campanya que es va llençar amb el reclam "Gossos si, Porcs no" amb la rebuda que va tenir tant a les xarxes socials com a peu de carrer. Amb aquesta campanya es buscava un impacte directe per a tota la població amb un missatge molt agressiu que esperem que hagi sorprès en el nostre municipi. Aviat posarem en marxa una nova campanya, estigueu atentes i atents!

Pel que fa a les entitats, i després d'un descans, anunciem que s'ha convocat pel novembre el Consell Municipal, espai on es reuneixen totes les entitats per tal de teixir aliances i complicitats envers problemàtiques comunes i coordinació en activitats conjuntes.

Hisenda Narcís Mas

Durant l'últim trimestre d'aquest any, i el primer trimestre de 2022, 17 Municipis de la província de Girona, inclòs Quart, farà la recollida de les escombraries implantant el sistema porta a porta.

D'aquesta manera, el Consell Comarcal, ens va demanar un llistat de totes les cases i de totes les activitats, inclòs el nom del carrer. Amb l'ajuda dels serveis tècnics, ens vam posar a confeccionar l'esmentat llistat.

Ens vam adonar, que, en moltíssims casos, el número de la casa del Cadastre no coincidia amb el real. Tampoc el nom del carrer. En el cas de Palol d'Onyar, no posava ni el nom del carrer.

Gràcies a un programa informàtic, i amb molta paciència s'ha aconseguit, i en data d'avui podem lliurar aquest llistat al Consell Comarcal. Aquest llistat, a més de servir per al servei de porta a porta, ens permetrà informar del nombre d'habitatsges i activitats que hi ha al dia d'avui al Municipi de Quart.

	Habitatsges	Negocis
La Creueta	99	9
Palol d'Onyar	262	22
Quart	1097	73

Contes engrunats L'espínós

Joaquim Vilar

És veritat que el vent sap moltes coses però és perquè les canyes dels canyers dels marges del Celrà les hi diuen.

Ho sabem pel Rei Midas, que tot el que tocava -pobre- es tornava or però que tenia unes orelles de burro fenomenals. No les ensenyava a ningú les orelles, i se les amagava tant com podia amb una gorra o un barret, però el barber quan li tallava els cabells les hi veia i el Rei li demanava que, sobretot, no ho digués a ningú perquè li feia molta vergonya portar aquest llamp d'orelles. Un dia el barber ja no es va poder aguantar més, va fer un forat a prop d'un canyer i va dir: -El Rei Midas té unes orelles que fan tres pams!-. Va tapar el forat i es va quedar tan tranquil.

Les canyes quan van sentir el secret el van escampar pels rizomes i amb les palmes ho van dir al vent. I així, sempre.

Podríem dir que les canyes fan com d'antena parabòlica o de pirulí de les Pedreres però no són pas tan sofisticades i només parlen de les seves coses.

Un matí de finals de gener que jo anava a tallar canyes, la garola era fenomenal. La llera del Celrà tornava a estat plena d'aigua just quinze dies després de ploure un xic. Mentre plovia, -deien les canyes- el riu ni se n'assabentava. Però passats quinze dies, com si fos màgica, l'aigua havia sortit i els petonejava les puntes dels rizomes. Les canyes n'estaven encantades.

Vaig parar l'orella atentament.

La notícia d'última hora era l'espínós, que es veu que ara és el peix estrella del riu. Que si li han enfondit una gorga expressament, que si li han posat rètols on se'n parla, que si hi surt fotografiat, que si el mascle ventila els ous, que si la femella tria el mascle que en sap més de

Sap més el vent que el torrent."

Dita popular

ventilar, que el mascle es cuida dels ous i els ventila i els vigila... que si patatim, que si patatam.

Mentrestant, un blauet s'havia aturat en una canya que, com que ningú les talla, queia sobre el riu i un barb de muntanya el vigilava sota una pedra.

L'espínós feia el mirallet i tot el canyer retransmetia l'espectacle.

Il·lustració: Il·lustració:
Kunsep MJ, 2021

Postals del món

Núria Domingo

Un viatge d'aventures

Fundació Profuturo treballa per a trencar la bretxa digital als països més pobres d'arreu del planeta. El cas que us explicaré se centra al sud d'Amèrica, concretament a Nicaragua, a l'escola La Puríssima de Torres Molina de Managua. Des d'aquest centre es treballa per tal d'ajudar a la formació, perquè siguin les mateixes criatures les que el dia de demà puguin millorar la qualitat de vida del seu entorn (país).

Juntament amb el govern de cada país, es trasllada el seu itinerari escolar a unes tauletes digitals (el contingut està controlat pels governs), preparades per a que els infants aprenguin i tinguin la possibilitat de desenvolupar tot el seu potencial, puguin seguir estudiant, i trencar així el cercle de la pobresa, que moltes vegades s'hereta de generació en generació.

L'any 2017 vaig tenir la sort de participar per primera vegada en una cooperació internacional. La Fundació Profuturo va escollir 10 persones de 5 països diferents: Espanya, Equador, Guatemala, Perú i Uruguai, i vam rebre formació per a poder fer la implementació del projecte sobre terreny.

El barri on vaig poder treballar és molt pobre i molt conflictiu. Amb únicament 6 classes, els nois i noies fan 4 hores de classe al matí (de 8h del matí a 12h del migdia els de 1r a 6è) i 4 hores a la tarda (de les 13h a les 17h els de 7è fins a 12è grau) abans d'anar a la Universitat, l'alumnat que pugui, que serà molt poc.

Vam trobar una escola devastada pell pas del temps, i que per manca de manteniment estava en condicions molt lamentables. Una escola on l'absentisme era molt alt, on els pares poden recollir els nens en qualsevol moment, o simplement que el nen no vingui, segurament s'ha quedat adormit (si els adults han anat a treballar) o ha anat a treballar amb els pares... La majoria dels infants no passen a secundària, ràpidament els posen a treballar.

Vam arribar amb una maleta, on hi havia 40 tauletes (reforçades per a l'ús de la mainada), i tota mena d'estris per carregar les tauletes, aparells per controlar les pujades i baixades de tensió, un mòdem, una pantalla (amb roba blanca plastificada) i un petit projector. Tot aquest material va ser autosuficient, només calia un endoll, ja que l'escola només disposava d'electricitat al despatx de direcció.

Abans de la nostra arribada, els infants no tenien ni llibres, alguns ni llibretes, ni llapis"

Núria Domingo

Les condicions de l'escola era deplorables, i que les aules algun dia van tenir llum, ho sabem per les restes dels fluorescents penjats al sostre. Tant les cadires com les taules estaven en les pitjors condicions que us podeu imaginar, les finestres no tenien vidres, de fet, no sabem si mai n'havien tingut; les reixes que tapen aquestes aules estan totes oxidades, una ala de l'escola tenia goteres, i els banys, en algun moment van tenir una aigüera allargada molt gran, que va caure i mai més es va tornar a col·locar; la mainada es rentava les mans en un barril d'aigua estancada i en aquell moment, hi havia un brot de conjuntivitis que no ens va estranyar. Nosaltres portàvem de casa pots de solució hidroalcohòlica que ells no ho havien vist mai (imagineu com haurà anat amb la Covid-19!).

La nostra feina els matins consistia en ensenyar al professorat el funcionament de la maleta i a fer les classes

amb aquests dispositius; i a la mainada, el funcionament de les tauletes i com les havien de fer servir per estudiar la lliçó que tocava. A la tarda, ens encarregàvem de millorar les condicions de l'escola: vam pintar classes, reixes, i vam ajudar a arreglar el sostre per evitar les goteres i poder fer servir les aules encara que plogués.

A partir del dia que vam començar a treballar amb les tauletes, l'assistència a classe va ser total; tots els nens i nenes de primària volien fer-les servir, i es va poder treure molt rendiment de les classes: abans de la nostra arribada, els infants no tenien ni llibres, alguns ni llibretes, ni llapis, i a partir d'aquell moment, i rotativament, dues classes cada hora, van tenir tauletes. Pel nostre sistema semblarà poc, però una hora de docència amb tauleta, va suposar com una setmana de classes, fins i tot el personal docent estava motivat. Més endavant, s'anirà introduint l'itinerari de secundària amb l'objectiu que tota l'escola pugui disposar d'aquesta tecnologia.

En un sistema tan deficitari on no han tingut mai les eines necessàries per tirar endavant la matèria, la desmotivació de les famílies, dels nens i nenes i del professorat és molt alta. A partir d'aquell moment, tothom estava disposat a donar el màxim perquè l'alumnat pogués passar a secundària, i després pogués seguir estudiant fora de l'escola: veien la llum al final del túnel.

L'entorn de pobresa era molt gran; molta gent vivint a la mateixa casa, insalubre, sense canonades, sense bany (totes les cases tenen un tros de camp i cadascú de la família disposa d'un lloc per anar a fer les seves necessitats), les cases són d'un sol habitatge, dos llits, una cuina, un moble per posar la televisió i dormen tots junts, tenen un tros de terra a l'entrada que fan servir de dutxa. Tampoc tenen diners per comprar en

supermercats, sinó que han de comprar a petites botigues que reparteixen el producte en bossetes. Cuinen un cop a la setmana, i mengen el mateix tots els dies. Moltes famílies no poden anar ni a treballar perquè no tenen diners per agafar l'autobús que els porta al centre de la ciutat. Viuen de la caritat. La roba es renta a mà i s'estén entre els arbres del tros de camp. Els menuts van amb uniformes, pantalons o faldilles de color blau marí i camisa blanca, però pocs els compren, ja que normalment s'hereta d'altres famílies. Però malgrat la pobresa, a l'escola tots hi van ben nets i polits, i les camises ben blanques i planxades... un altre dia, us explicaré com ho fan! Vam descobrir que l'escola no tenia farmaciola, i entre les persones cooperants, en vam comprar una: hauríeu d'haver vist les cares del professorat i les dels nens i nenes quan una vegada curats, vam col·locar-los una tireta; la majoria no les havien vist mai!

Fins que nosaltres vam arribar, per jugar feien servir unes pilotes fetes pel professorat amb roba lligada amb cordes; imagineu quan els hi vam donar les pilotes i les cordes per saltar que portàvem: va ser com si haguessin vingut els reis. A partir d'aquell dia, vam jugar conjuntament cada dia a l'hora del pati. Ens van ensenyar els seus jocs i nosaltres els hi vam ensenyar els nostres.

Sabeu què és el que crida més l'atenció?, l'alegria amb la que vivien tot i no tenir quasi res, l'educació amb la que tractaven al professorat i a les famílies, i com d'agraïts es mostraven amb nosaltres per dedicar-los el nostre temps a ajudar-los, quan en realitat, van ser ells els que ens van ajudar a nosaltres, recordant-nos el que veritablement importa.

Desprenen alegria per tot: l'alegria de viure, de tenir família, de tenir amigats, d'estimar, de fer quelcom

pel pròxim sense esperar res a canvi... Sabeu què? La sensació que et deixa aquesta experiència, de poder-los ajudar, és una sensació immillorable que em va fer repetir una altra història, en un altre país, però sempre deixant un tros del meu cor en el projecte.

Encara avui estem en contacte, i puc assegurar-vos que estic orgullosa de tot el que nosaltres vam iniciar i del que ells estan aconseguint.

Josep Mestres Terrisser d'ofici i company compromès

Associació de Terrissers de Quart

Fa pocs dies i de manera sobtada, en ha deixat en Josep Mestres Gumbau, company, amic, estimat, un dels últims mestres terrissers de Quart.

En Josep va néixer l'any 1957 a cal Fusteret, on va aprendre l'ofici del seu pare, també mestre oller, que després ha continuat al costat de la seva germana Mª Àngels, i posteriorment de la seva esposa Neus. Són la cinquena generació de la família que es dedica a l'ofici de terrisser. En Josep sempre ha treballat a la roda, i la Mª Àngels i la Neus l'han ajudat. El paper de les dones a l'obrador ha estat vital i sense la contribució femenina a cal Fusteret no haurien arribat tan lluny en el seu ofici.

En Josep es va casar amb la Neus l'any 1984. Van tenir dues filles, la Mariona i la Cristina, que desgraciadament, es va morir, i a partir de llavors van començar a voltar per tot Espanya a fer fires d'artesanía, a esbargir-se i a desconnectar de les nuvolades. Així, entre setmana feien peces, i el cap de setmana anaven a vendre-les arreu. El tarannà d'en Josep, alegre, vital, obert i el seu esperit de rodamon, el van fer una persona molt coneguda i molt apreciada en el món terrisser de tota la península.

Ha estat un home afable, carinyós, sociable, alegre, cordial, pletòric, predisposat, incansable, a qui agradava el caliu de la gent, sempre amb actitud positiva, amb tarannà conciliador, engrescat, sempre implicat en molts projectes relacionats amb la terrissa, i en especial, la de Quart. Era un home dedicat a la família i un il·lusionat i aficionat a moltes altres activitats d'esbarjo, al 'caravàning', al turisme, a la bicicleta de carretera, a la cuina, al Raval, a la pesca, a l'hort, als cavalls...

Fins fa poc va ser el president de l'Associació de Terrissers de Quart on havia desenvolupat multitud de projectes com la Fira de la Terrissa, la Festa del fang, la construcció del forn de llenya del pati del museu, la inacabada tasca de reproducció de peces tradicionals del poble, l'inacabat inventari de totes les cases terrisseres de Quart o el llibre sobre els mots de Quart del món terrisser. De tots ells n'era l'ànima, l'home que sabia i podia posar d'acord els qui engrescava a participar-hi, sempre el primer a posar mans a l'obra. El seu reconeixement màxim fou l'entrega del XXI premi Cirera d'Arboç a l'Associació de Terrissers de Quart, per part del Consorci de les Gavarres, l'any 2017.

A en Josep Mestres, home d'ofici, no li agradava que li diguessin

artèsà, perquè ell es considerava un terrisser. Però era un artista reconegut, veia les formes, les intuïa i amb un senzill gest de la mà, un senzill moviment dels dits, reproduïa una forma, una corba, una peça. De la senzillesa en feia art...

A en Josep, i abans al seu pare, en Lluís, li va tocar viure un moment on la producció terrissera de Quart es va haver de reorientar a causa dels canvis en els usos i costums de la gent i de la introducció de nous materials. Li va tocar viure la desaparició de molts centres terrissers de les comarques gironines i de moltes cases terrisseres del poble. També la transformació dels forns de llenya pels de gasoil, la feina dels motlles, les noves formes, nous colors. Es va haver d'adaptar, i van tenir sort del fenomen de l'exportació, que representava un 80% de les seves vendes, a Alemanya, Suècia, Anglaterra, Bèlgica, França o Nova Zelanda, on encara es valora la qualitat dels productes de Can Mestres.

La feina persistent d'en Josep al seu obrador i a l'Associació de Terrissers de Quart ha ajudat a mantenir la llarga tradició de les nissagues i la difusió d'una important producció terrissera del poble de Quart.

La mort cruel s'ha emportat prematurament i sobtadament, sense cap avís, un dels millors homes que hem conegut, precisament en el moment en què es jubilava per dedicar-se amb més intensitat a la família i a tots els projectes que li bullien al cap. Ens sentirem desemparats durant molt de temps; no serà el mateix sense ell, però el seu tarannà i la seva immensa personalitat, ens serviran de llum i de guia per seguir endavant. Serà el referent per continuar la seva tasca davant de l'Associació de Terrissers, ens motivarà per treballar perquè l'ofici de terrisser i la seva tradició no desapareguin de la identitat del nostre poble. Amb el seu record, encarem amb força i entusiasme el futur de l'Associació, tal i com a ell li agradaria.

Associació de veïns del Raval

Si hi havia algun veí del carrer Raval que coneixia tothom, que estava al cas de les coses del poble, sempre disposat a ajudar si hi havia algun problema, simpàtic i atent amb tothom, inclús amb les criatures, aquest era en Josep Mestres, "el fusteret".

En Josep va nèixer al carrer Raval i aquí hi va passar la seva vida. No és estrany, per tant, que li interessés tot el que es feia al carrer, la gent que hi venia a viure i les cases que es construïen i reformaven.

La seva família eren terrissers i a ell i a la seva germana, Mª Àngels, els van ensenyar l'ofici.

Al carrer Raval, per cert, pràcticament totes les cases que hi havia a mitjans del segle passat es dedicaven a la terrissa. Per això es deia el Raval dels terrissers. Ara només hi ha dos obradors actius.

A l'escola de Quart hi anaven tots els nens i nenes del carrer. Es passaven a buscar per anar junts. En Josep, com que vivia pràcticament a dalt de tot, a tocar Erols, era dels primers a sortir de casa i recollia la resta de nens i nenes. M'imagino que l'itinerari devia ocupar força temps! Passar de casa en casa, les coses interessants que devien trobar en el trajecte, la gent que trobaven...

Entre aquesta colla de nens i nenes es va teixir una forta amistat que continuava fora de l'aula amb els

jocs al carrer, en un moment en què no passaven cotxes... Encara avui que són pares i mares de família, àvies i avis alguns, l'amistat es manté. En Josep mai va marxar del Raval, s'hi va quedar a viure amb la seva dona Neus i va formar la seva pròpia família, al costat del pare i la mare i també de la família de la seva germana Mª Àngels. Un nucli familiar que ens agradaria tenir a molts de nosaltres. Tots els fills a prop, cadascú a casa seva, però junts.

Des del seu hort ell veia bona part del carrer i el poble a baix. Sempre feia broma dient que controlava tot Quart. Mig en broma, mig seriosament, ens en refiàvem perquè quan marxàvem de vacances, l'avisàvem perquè estigués atent, per si hi havia alguna cosa sospitosa.

L'Associació de Veïns del Raval es va crear el 2008 i des del primer moment hi va col·laborar. Actualment estava a la Junta i n'era el tresorer. Era l'encarregat de trobar el millor preu per les coses que necessitàvem cada any per fer el sopar del carrer. S'hi dedicava totalment, i entre uns i altres, veïem com la qualitat del menjar augmentava i el preu es mantenia.

Esperem que l'any vinent el Covid-19 ens permeti tornar a fer aquest sopar de veïns i veïnes. A en Josep el trobarem molt a faltar. Però ell segur que voldria que el féssim, que ens ho passéssim bé i que fos un motiu de coneixença i entesa entre tothom. Hi pensem i hi pensarem, en ell. Els veïns i veïnes que hem tingut la sort de conèixer-lo no l'oblidarem mai.

Gràcies Josep per tots aquests anys que he gaudit de la teva amistat”

Pere Planella

Carta pel meu amic Josep Mestres

En aquets moments se'm fa molt difícil de parlar de tu, JOSEP...

Després de tants anys anant junts, tindria un munt d'anècdotes per explicar; de quan anàvem a pescar, recordo un dia pescant al “putxet” i com de cop ens van seguir un nombre grup de dofins i vam decidir deixar les canyes per contemplar-los. Quan vas deixar la barca, em vas demanar si podíem passar uns dies junts amb l'autocaravana ja que volies saber si a tu i a la Neus us agradaria tant com a nosaltres. L'experiència va ser tant bona que als pocs dies ja vas anar a l'Enric per comprar-ne una. Quants viatges hem fet junts!

La colla d'amistats ha anat creixent; en Josep i la Rosa, en Sidro, la Pilar i el Marc, l'Enric i la Dolors, en Xico i l'Anna, en Jordi i la Loreto, tots i totes hem gaudit amb TU i amb la Neus, fins i tot en aquells dies tant 'grisos' de confinament.

Les sortides que fèiem als voltants de Quart ens feien sentir privilegiats de poder gaudir amb les bicis de l'entorn que tenim. Anar a fer rutes

en bici els dimarts amb tu i l'Enric, anar a dinar a Can Croses o esmorzar a Can Cassoles, seran uns moments que ni l'Enric ni jo oblidarem mai.

Has marxat havent tingut l'alegria de conèixer al teu nét, que ha estat molt sovint el nostre tema de conversa; jo et parlava de la Greta i tu de l'Arnau, i de ben segur que els seus pares, l'Isaac i la Mariona, i la iaia Neus li parlaran molt sovint de tu.

Aquest passat juliol et vam acompanyar en el que va ser el teu últim viatge. Els que estàvem amb tu en aquells moments mai més podrem contemplar aquell paisatge tal com ho fèiem abans.

Gràcies JOSEP per tots aquests anys que he gaudit de la teva amistat.

Pere Planella Pruença

Era una persona fidel,
respectuosa, que pensava en tu;
no tenia un no per a ningú.”

Pere Ginesta

La flama d'en Josep Mestres

Els terrissers de Quart en parlen...

La mort sobtada d'en Josep Mestres ens fa reunir als terrissers per parlar d'ell, i una mica de l'ofici. Ens trobem amb l'Eloi Mora, de can Bonadona; amb en Pere Ginesta; amb en Pere Mateu, de ca l'Amadeu; amb en Jesús Prats; amb en Jaume Marcó; amb en Joan Serra, de can Nando; i amb en Joan Quintana de Can Creuet, alguns ja jubilats, d'altres en procés, i pocs encara en actiu. Són unes trobades on l'emoció encara està a flor de pell i el seu record apareix gairebé sense voler.

Hi ha un nexa en comú en totes les converses. La desaparició d'en Josep ens recorda la lenta desaparició de l'ofici, la decadència de l'activitat terrissera, la pèrdua d'una activitat ancestral que ha significat la identitat del nostre poble.

La primera opinió dels terrissers gira al voltant de la personalitat d'en Josep. Destaca de manera unànime qualificar-lo com un gran amic, i una molt bona persona. L'edat obliga a compartir moltes vivències des de ben petits; jocs al carrer, estones a l'escola, trobades entre col·legues,

vivències adolescents, secrets mal portats, tots han crescut compartint moltes coses, fins fa quatre dies, i tot això pesa encara molt.

L'Eloi el defineix com un mestre i un molt bon amic: “Tot i no compartir la mateixa generació, la relació amb ell era excel·lent. Era una persona de mentalitat molt jove, una persona molt propera, darrerament ens veïem gairebé diàriament. En Josep parlava de l'ofici de manera que t'impregnava, era un enamorat del que feia. De ben petit, el recordo a la fira, m'asseia al seu costat a tornejari i fèiem olles amb molta passió. La relació entre ambdues cases era molt bona, veníem de família, teníem alguna relació comercial, no érem competència.”

En Pere Mateu el considera un gran amic i un gran terrisser, comparteix moltes vivències de les èpoques de terrisser; les d'aprenentatge de l'ofici, les de compartir consells entre les dues cases per coure, envernissar, innovar en el pas de forn de llenya al de gas-oil: “Era una bona relació de col·laboració i ajuda, mai de competència”.

En Jesús destaca haver coincidit en els inicis i haver treballat del mateix ofici tota la vida. “Tots dos hem començat escombrant l'obrador

de casa, preparant el fang; hem compartit la feina i l'aprenentatge, sempre ens hem ajudat molt. En Josep és com un germà petit, estàvem sempre un al costat de l'altre; de fet, som veïns i hem rigut, ens hem ballat, hem tingut una gran relació.”

En Pere Ginesta, des del paper d'exrajoler, explica que en Josep era un gran terrisser-oller: “Un dia estava fent una gerra i al mateix temps estava mirant un partit de rugbi. En un moment i sense pensar-ho, et centrava el pastó, aixecava una peça. Una persona d'ofici al 500%. Era una persona fidel, respectuosa, que pensava en tu, no tenia un no per a ningú. Una persona que donava i havia de rebre confiança, sempre amb un somriure a la cara, un murri. Can Ginesta i cal Fusteret eren dues cases que feien coses ben diferents i la seva relació professional era gairebé inexistent. Havíem coincidit en altres activitats com la passió pel futbol”. En Pere recorda que en Josep ha fet de tot, ja fa molts anys fins i tot havia portat cavalls a la plaça de toros de Girona. I també té una foto gravada al cap; aquella en que el Josep està recolzat amb una força dels feixos davant la foganya encesa del forn del museu, xerrant un capvespre amb nosaltres.

En Joan Serra defineix en Josep també com un bon terrisser artesà,

va fer el mateix que el seu pare però afegint la vessant d'artesà. “Una molt bona persona, la veies en totes les activitats del poble, una persona compromesa amb tot. Parlant de terrissa teníem molt bona relació, amb ell i amb els seus pares”. En Joan explica que fa anys compartien el mercat de Llagostera, “Cal Fusteret hi portaven 'generu' vermell; olles, cassoles... i nosaltres hi portàvem terrissa negra; càntrics; cossis, abeuradors per animals, etc. Pujàvem al carrilet, al tren de Sant Feliu, i arribats a l'estació de Llagostera agafàvem unes carretes i ho carregàvem tot cap el mercat... Al mercat hi portàvem els productes de segona, més barats; i els productes de primera els veníem a botiga. En aquell temps s'aprofitava tot. En aquella època els terrissers del Raval també ens ajudàvem entre nosaltres; amb el pare d'en Josep i d'en Pere Mateu sovint en els darrers moments de la cuina, quan remataves, col·laboràvem a carregar la foganya per fer el negre”.

En Joan Serra també va coincidir amb en Josep a l'Associació de veïns del Raval, amb en Pere Mateu, i també a l'organització de la Passió de Quart.

En Jaume Marcó qualifica en Josep també com un gran terrisser. “La

relació entre casa meva i casa seva era immillorable, ja en l'època dels nostres pares. Mai ens havíem fet competència, cadascú anava a la seva”

En Joan Quintana reconeix en Josep sempre amb un grapat de fang a les mans, sempre a la roda; la terrissa era la seva vida. “Tenia la il·lusió constant de donar a conèixer l'ofici. A nivell personal, era una molt bona persona en tots els sentits, sempre atent i disposat a ajudar. Una persona entraniable, amb qui entendre's fàcilment i buscar consensos. Tots el trobarem a faltar. Les dues cases no tenien ara com ara cap relació professional, però en els temps dels nostres pares la relació era una mica més personal i estreta; cada diumenge el meu pare feia la visita a Cal Fusteret, i també el pare d'en Josep venia a buscar una terra vermella en una de les nostres terreres”.

Preguntem sobre el paper d'en Josep com a president de l'Associació de Terrissers de Quart

En Pere Mateu destaca una feina molt ben feta: “Era una persona que treballava amb tot l'interès del món, compromès amb tot el que feia, sempre hi era a totes. Vam fer moltes coses plegats, una persona amb voluntat de tirar endavant el carro amb tot el compromís, pel bé de la terrissa”.

L'Eloi explica que va ser una persona que va tirar del carro molts anys,

“Era l'ànima de l'Associació, tenia l'esperit de fer coses noves i la resta de la gent el seguia amb facilitat”.

En Jesús diu, des de l'experiència: “En Josep ha hagut de tenir molta paciència per fer de president de l'Associació, a ell aquestes coses ja li agradaven”.

“En Josep va ser un president que va perdre moltes hores darrere l'Associació. Parlàvem gairebé diàriament sobre el seu rumb; no va deixar mai ningú a l'estacada, sense cap mandra d'anar enlloc, una autèntica 'gota malaia', sempre hi era, sempre hi era, sempre hi era...”, qui ho explica és en Jaume Marcó.

En Pere Ginesta lamenta que el trobarem a faltar. “El qui arribi al seu nivell em mereixerà tots els respectes”, diu, i puntualitza que darrerament el veia molt preocupat pel futur incert del museu, “el tema el deixava neguitós”.

En Joan Serra no pot parlar tant en primera persona d'en Josep com a president, però pel que ha vist des de la distància li posa un 10. “Era a totes, a la Fira de la terrissa feia tots els papers”.

“L'Associació existeix gràcies al treball d'en Josep”, ho diu de manera rotunda en Joan Quintana. “En Josep és el pare de l'associació! El seu tarannà, la seva experiència a

l'ajuntament, amb algun problema general de la terrissa, amb altres associacions de pobles veïns terrissers, en la recerca de subvencions, van ser detonants per fer-la néixer. Malgrat els constants canvis del món de la terrissa, en Josep va tenir la voluntat constant de mantenir viva l'Associació de Terrissers, amb diferents formats al llarg del temps”.

En Josep era terrisser i ens agrada identificar-lo amb una peça de terrissa. Aquí les preguntes són variades i divertides.

En Pere Mateu explica que a en Josep tot i que va fer moltes cassoles li agradava molt fer olles. Sempre en parlava. “A Quart hi havia molts tipus d'olles i els seus pares li van ensenyar com fer-les”.

L'Eloi identifica en Josep amb la primera peça que li va ensenyar; era una olla. “Amb 13, 14 anys a la fira, el recordo que m'ensenyava a fer olles amb molta passió”.

En Josep era el que darrerament havia fet més olles, diu en Pere Ginesta.

En Jesús reconeix que és complicat. “A casa, en Josep sempre ha fet olles, cassoles, càntrics, bevedores d'aviram; és el típic terrisser de vermell de Quart”.

En Jaume Marcó l'identifica amb una peça de pedra picada, d'aquelles que costen de fer. “Però si ha de

ser de terrissa, doncs una cassola; era la que millor sabia fer per la seva dificultat”. També s'hi afegeix en Joan Quintana i puntualitza que “sempre que anava a casa seva el trobava fent cassoles”.

Finalment, en Joan Serra, després de pensar-s'ho afirma que en Josep ha fet moltes peces. Però finalment l'identifica de manera especial amb el càntric de la Fira de la terrissa, “sempre feia una peça especial, diferent, simbòlica, artística...”

Acabem les entrevistes amb una idea que enceta en Pere Mateu: “**En Josep, per tot el que ha fet es mereix un gran homenatge**, però l'homenatge més gran que es pot fer és continuar amb empenta la feina iniciada des de l'Associació”, idea que comparteix en Pere Ginesta: “Cal continuar la seva feina. Cal continuar el que va començar, defensar el museu, que els terrissers estiguin units, és imprescindible la unió i l'entesa entre tots els terrissers”.

En Joan Quintana reconeix que les circumstàncies, la mort sobtada d'en Josep, encara tan jove, amb tantes coses fetes, i tantes per fer, mereixen reconèixer que li cal un homenatge.

En Joan Serra canvia de rumb i explica que no cal fer un homenatge a en Josep: “Ha fet tantes coses, que durant molts anys molta gent el recordarà: els amics, els terrissers...”

I l'Eloi fa un nou gir: "Una bona manera d'homenatjar a en Josep seria començar a posar noms de famílies terrisseres als carrers de Quart; de fet, som un poble on hi ha hagut 50 famílies terrisseres i no hi ha cap carrer que ho recordi. No podem fer un homenatge només a en Josep; hem de recordar que ens estan desapareixent unes famílies, però també un ofici, i ara és el moment de recordar-les, passa el temps i aquesta memòria es perdrà".

Acabem amb unes paraules d'en Pere Mateu, "Els terrissers han estat modistes, han fet les peces a mida en cada moment, adaptant-se al mercat", i diu que aquest ha estat el tret d'identitat de l'ofici, saber-se adaptar a les circumstàncies.

A l'Associació de Terrissers de Quart ens toca fer el mateix, adaptar-nos i sobreposar-nos a la desaparició d'un amic, d'una persona entranyable, d'un mestre terrisser, artesà, d'una persona que ha estat un far, i seguir fidels a la seva visió i estima per la terrissa, fent que la identitat del nostre poble perdi amb orgull a través d'aquest art i ofici que ens varen ensenyar els nostres avantpassats. Des de l'associació, fem una crida per fer que no es perdi aquesta tradició; perquè l'edifici del museu torni a omplir-se de petits i grans descobrint el plaer d'enfugar-se les mans. Que tots plegats puguem veure-hi amb orgull d'on venim i cap on anem. Perquè d'aquí uns anys, els més petits que ara s'hi diverteixen siguin els nous mestres.

Gràcies Josep, per haver-nos mostrat el significat i el valor d'estimar la terrissa.

Associació de Terrissers de Quart

Arxiu històric

Grups escolars. Col·lecció d'imatges Ajuntament de Quart.
Autor desconegut. Quart. Data indeterminada.

Entorn natural

L'excel·lent riquesa de papallones

Adrià Compte

Uns insectes molt vistosos i espectaculars amb els seus vols erràtics”

Adrià Compte

Tots i totes haureu vist pel poble o quan aneu d'excursió pels prats i boscos del municipi uns insectes molt vistosos i espectaculars amb els seus vols erràtics, les papallones. Però què en sabem? Hi són durant tot l'any? Veiem sempre les mateixes? Són més abundants si ens allunyem de la zona urbana? Aquestes són algunes de les preguntes que ens podem fer i que intentaré anar resolent al llarg de l'article.

Primer de tot, cal saber a quina família pertanyen i com les podem classificar. En general, creiem que les papallones són només aquells insectes amb ales de colors vistosos, de formes originals i dibuixos exòtics, però també en formen part les arnes, també anomenades papallones nocturnes. En aquest article parlaré de les papallones diürnes, de l'ordre dels lepidòpters, que sempre han atret de manera molt especial l'atenció de l'àmbit naturalista però també del públic en general. Això es deu al seu gran valor estètic combinat amb un cicle biològic que comporta la increïble transformació des de l'estadi d'eruga fins al de l'insecte adult volador.

Fins a l'actualitat, a Catalunya s'han detectat 200 espècies de papallones diürnes, una xifra que la situa com una de les regions amb major

diversitat d'Europa i la més diversa de la península Ibèrica. Però quines podem observar al municipi de Quart i en quines èpoques de l'any?

Al municipi en podem veure una bona varietat, això sí, tot dependrà de l'època de l'any i de quin hàbitat visitem; és a dir, de si passegem pels marges dels camps o herbassars, a la llera del riu Onyar i Celrà, al bosc mediterrani que ocupa gran part del municipi o fins i tot als parcs i jardins de les zones urbanes i periurbanes. Les papallones s'alimenten principalment del nèctar de les flors, i algunes d'elles tenen unes plantes nutrícies específiques. Per tant, si les volem observar, haurem d'anar a zones on abundin aquestes plantes, com poden ser les gramínies, les rosàcies o les crucíferes. Així doncs, tot seguit us descriuré una vintena de papallones que podem observar i identificar en diverses zones del municipi i en quines èpoques són més freqüents.

L'aparició d'algunes papallones com a símbol de l'arribada de la primavera

Algunes espècies de papallona ens avisen de l'arribada de la primavera, com és el cas de l'aurora. Són fàcils d'identificar els mascles, de color blanc amb les puntes de les ales ataronjades.

Migradora dels cards
Vanessa cardui

Papallona de la c blanca *Polygonia c-album*

Una altra espècie que podem observar al començament de la primavera és la **papallona de la c blanca**, que es deixa veure en zones humides com a l'entorn del Celrà i l'Onyar. És inconfusible per les ales retallades, i com el seu nom indica, té dibuixada una c de color blanc a la part posterior de les ales.

La **migradora dels cards** és la papallona migradora per excel·lència, d'aquí el seu nom. Cada primavera recolonitza la Mediterrània des del nord d'Àfrica. Al municipi, la podem observar en diversos hàbitats com conreus, herbassars, matollars i ambients humanitzats, reposant de la migració, alimentant-se i reproduint-se. Per tant, prestem atenció durant la primavera si observem una papallona de color ataronjat amb les ales obertes a sobre d'un card o en vol fix direcció nord.

També comencem a veure unes papallones espectaculars per la seva mida i disseny, la **papallona reina** i la **reina zeburada**, aquesta última lligada als ambients agrícoles amb fruiters i als matollars amb aranyoner i arc blanc. Per això, és freqüent veure-la als camps que envolten el municipi, tant a la Creueta com a Palol d'Onyar i Quart. En canvi, pel que fa a la papallona reina, els mascles es concentren als turons i a les carenes, on lluiten entre ells amb vols acrobàtics

Reina zeburada *Iphiclydes feisthamelii*

tot esperant l'arribada de les femelles per aparellar-se. Es pot trobar en una gran diversitat d'hàbitats.

La **papallona de l'arboç**, de grans dimensions i amb un dibuix molt característic quan té les ales plegades, que se sent atreta per la fruita madura i pels excrements dels mamífers, la podem veure a la majoria dels boscos del municipi els mesos de primavera i d'estiu.

Finalment, el **paó de dia** és de color vermell amb quatre ulls o ocells amb una funció defensiva contra ocells insectívors que la fan inconfusible. La podem trobar tant en matollars i conreus, com en alzinars, suredes, rouredes i boscos prop del riu a partir de maig-juny.

La gran explosió d'estiu quant a espècies i abundàncies

Quan comença l'estiu, veiem un pic d'espècies de papallones amb l'aparició de l'**escac ibèric**, que pot ser una de les papallones més abundants del país aquests mesos. És molt present en herbassars, prats de dall, pastures i matollars mediterranis. Com el nom indica, les seves ales semblen un tauler d'escacs.

Al començament d'estiu apareix també la **saltabardisses cintada**, que pot assolir densitats espec-

taculars en fenassars i llistonars, com també la **bruna de prat**, una espècie que ocupa ambients molt diversos i que podem trobar en tot el municipi.

Una espècie força curiosa i fàcil de veure és la **bruixa**, una papallona de mida grossa i tonalitats marrons i grises per camuflar-se a les escorces. Els mascles defensen els territoris des d'arbres isolats i a vegades controlen recursos com exsudats d'arbres o fruita madura on acudeixen les femelles.

Finalment, trobem la **safranera de l'alfals**, una de les papallones més comunes de la nostra fauna. A finals d'estiu pot ser molt abundant als camps florits d'alfals. Quan està oberta té una tonalitat ataronjada molt característica, amb les puntes negres.

Papallones que podem arribar a veure pràcticament tot l'any

Tenim papallones que si les condicions són favorables les podem veure des de finals d'hivern fins ben entrada la tardor, tot i que els mesos d'estiu és quan en veiem un major nombre. Aquestes són la **cleòpatra**, una papallona de color groc i taronja en el cas dels mascles, i groc en les femelles, que conviu i es confon sovint amb la llimonera. La podem trobar tant en matollars, com en

Atalanta *Vanessa atalanta*

boscos de pins, suredes, rouredes i alzinars, o en conreus. Per tant, pot ser present a tot el municipi.

La **bruna de bosc** és la papallona més forestal i una de les més comunes a Catalunya. El seu nom, a part de l'hàbitat on la trobem, també li dona la seva coloració marronosa. Hi ha una espècie molt similar, la **margenera comuna**, tot i que prefereix les zones obertes i pedregoses. Una espècie migradora és l'**atalanta**, fàcil de distingir per les seves tonalitats vermelles i negres. La seva màxima abundància s'observa quan arriba durant la tardor en migració des del nord d'Europa.

La **blanca de la col**, ben coneguda pels pagesos perquè les erugues, que viuen de manera gregària, poden comportar-se com a plaga de les cols als horts. És una papallona blanca amb les puntes negres, molt semblant a la **blanqueta de la col**, una mica més petita i no té les puntes tan definides. Aquesta és una de les papallones més comunes a Catalunya, capaç de viure en els ambients més humanitzats.

Finalment, la **blaveta comuna**, la més freqüent del seu gènere, que ocupa tota mena d'ambients oberts, inclosos els més humanitzats. Això sí, la podem confondre amb altres espècies de blavetes.

En definitiva, tenim la sort de gaudir d'una diversitat de papallones excepcionalment rica en el context europeu. Ara bé, hi ha signes evidents que aquesta fauna pateix amenaces que la posen en perill.

La causa més important ja es pot atribuir al canvi climàtic i, més particularment, a la major incidència de la sequera estival. Ara bé, diversos fenòmens relacionats amb els canvis d'usos del sòl tenen també un efecte no gens menyspreable. Per exemple, l'augment de la cobertura forestal, que segueix l'abandonament de les pràctiques agrícoles tradicionals, comporta la pèrdua d'hàbitat per a moltes espècies (principalment prats i herbassars), amb la conseqüent davallada poblacional. Igualment, la intensificació agrícola (amb l'ús de pesticides, la reducció de marges i l'homogeneïtzació del paisatge) i l'augment de la superfície dedicada a la construcció i a les infraestructures representen una pèrdua molt important d'hàbitats favorables, sobretot a la terra baixa, com el nostre municipi.

Tot i així, podem dur a terme algunes pràctiques que poden ajudar al fet que les papallones i els insectes en general no desapareguin. Per exemple, no utilitzar insecticides ni als camps de cultiu ni als jardins particulars. També és molt impor-

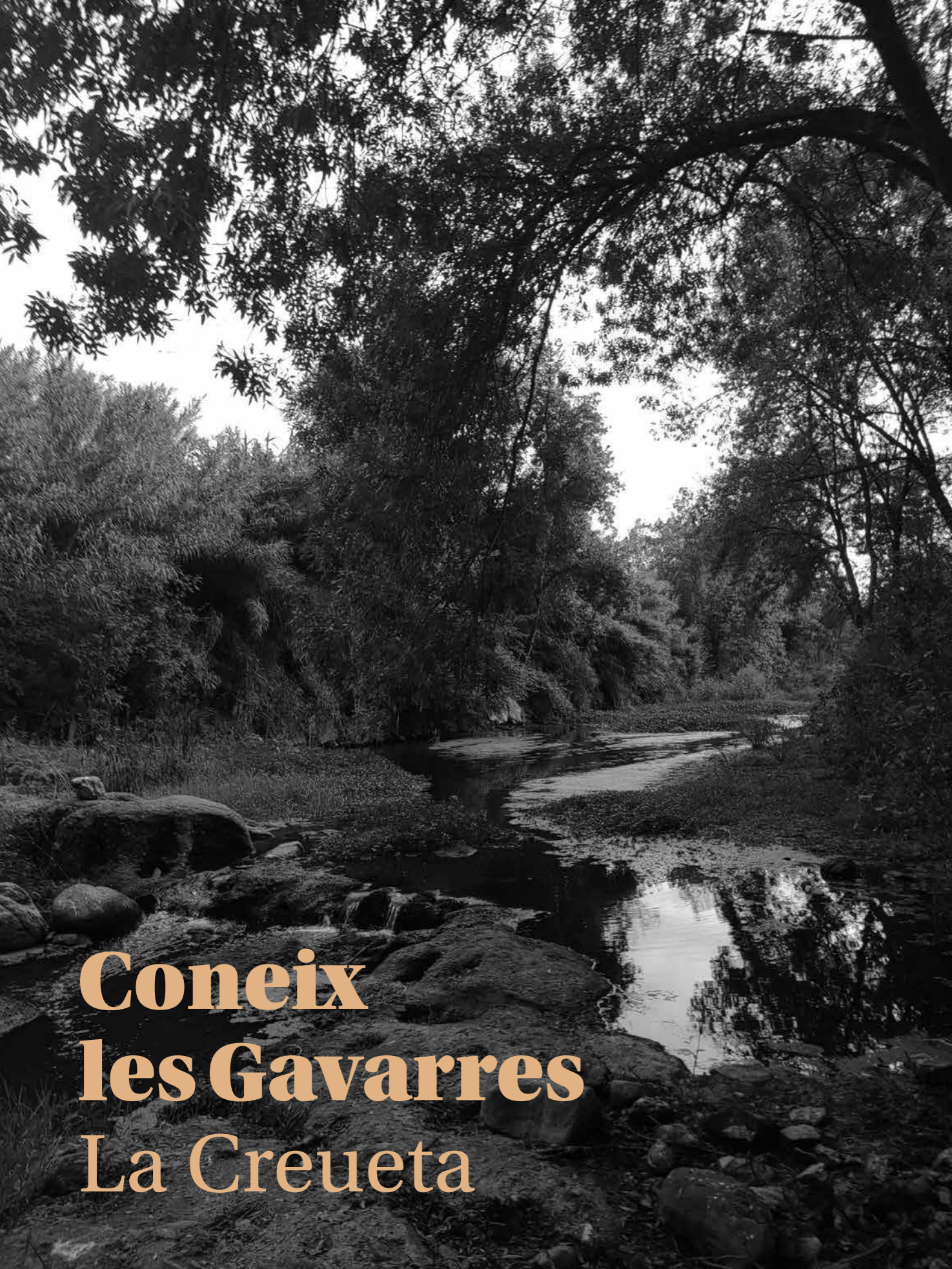
Blaveta comuna *Polyommatus icarus*

tant no fer segues dels marges de camins i herbassars durant l'època de floració. I finalment, una molt bona mesura que pot ajudar a adaptar-nos al canvi climàtic és plantar espècies autòctones mediterrànies, plantes nutrícies d'aquestes papallones diürnes.

Tenim la sort de gaudir d'una diversitat de papallones excepcionalment rica"

Adrià Compte

Coneix les Gavarres La Creueta

Amb aquesta ruta descobrirem i passejarem per als voltants del nucli de La Creueta. La majoria de gent hi creua per anar de Quart a Girona per al carril bici, però veureu que hi ha altres no tan freqüentats que igual o fins i tot més interessants. La ruta és senzilla i curta, amb diferents camins, perfecte per fer una caminada amb mainada. Recomanem però dur un aparell electrònic per tal de no desorientar-nos en cap moment.

Segueix-nos al compte de l'App **Wikiloc** a l'usuari *Revistacelre* per poder seguir aquesta ruta

En el següent codi QR pots accedir directament a aquesta ruta.

- ① Cru de La Creueta
- ② Antiga Farinera
- ③ Hortes de Vivendes Barceló
- ④ Puig del Bisbe

Viu a Quart

Pintada LGTBI

El 28 de juny va ser el Dia Internacional de l'Orgull LGTBI+ en record als fets succeïts a Sonewall (EUA) l'any 1969. Aquell dia, persones transsexuals i homosexuals varen dir prou a la discriminació que havien patit durant segles i va servir, també, per a fer néixer el moviment d'alliberament LGTBI+.

En commemoració d'aquesta diada, el dimarts 29 de juny la regidora Sílvia Vidal va llegir en directe, a través de l'Instagram de l'Ajuntament de Quart, el manifest institucional. A continuació, diversos regidors i regidores del consistori varen pintar el pas de vianants de la plaça de les Terrisseres amb els colors de l'emblema del col·lectiu. L'objectiu és reivindicar i defensar

els drets d'aquest col·lectiu així com rebutjar els actes d'LGTBI-fòbics que encara es continuen produint. A la pintada hi van participar l'alcalde, Carles Gutiérrez; la regidora d'Educació, Esports i Festes, Vanessa Larramendy; la regidora de Gent Gran, Gemma Borgoñoz; el regidor d'Entitats i Civisme, Arnau Benac, i el cap de l'oposició, Carles Serra.

Premis Josep Mascort

El passat 12 juliol es van entregar els premis Josep Mascort tant d'aquest curs 2020-2021 com del passat curs 2019-2020. A causa de la pandèmia, l'any passat no es va poder fer l'entrega d'aquest premi, que consisteix en un xec de 150€.

Els dos premiats van ser Èlia Suy i Albert Prieto. Èlia Suy ha estat la premiada d'enguany per la millor nota d'expedient acadèmic de Batxillerat durant aquest curs. Albert Prieto ha estat el jove premiat el curs passat pel seu Treball de Recerca sobre el museu de la Terrissa. El primer tinent d'alcalde de l'Ajuntament de Quart, Miquel Cortès, i el regidor de Comunicació i Joventut, Samuel Lado, van fer l'entrega del premi.

La iniciativa dels premis Josep Mascort va néixer el 2019 a la regidoria de Joventut amb l'objectiu de premiar a joves empadronats i empadronades al municipi, que estiguessin cursant batxillerat, pel seu esforç acadèmic i també per la contribució en investigar el coneixement històric, cultural i científic del municipi de Quart.

Les categories dels premis Josep Mascort són les següents:

- Premi a la millor nota en el seu Treball de Recerca sobre el municipi de Quart, amb temàtica lliure en l'àmbit històric, cultural, geogràfic, econòmic, etc.
- Premi a la millor nota a l'expedient acadèmic de Batxillerat.

Conveni futbol

El Ple extraordinari de l'Ajuntament de Quart, celebrat el passat 28 de juliol, va aprovar un conveni de col·laboració entre el consistori i el Club Unió Esportiva Quart. El seu objectiu principal és regular l'ús del camp municipal de futbol Gaudenci Sallés a partir de la seva cessió per part de l'Ajuntament a l'entitat esportiva.

D'aquesta manera, també es pretén fomentar la pràctica d'aquest esport com a eina formativa dels i les joves del municipi (promoció, tecnificació i competició federada) així com potenciar el teixit associatiu de la població de Quart. La durada del conveni serà de sis anys a comptar des de la data de la signatura.

Quart recupera més de set tones de roba

Durant el primer semestre del 2021 (de gener a juny) s'han recuperat un total de 7.656 kg de tèxtil usat al municipi de Quart amb l'objectiu de donar-li una segona vida mitjançant la reutilització o el reciclat. Es tracta d'una xifra d'un 31% superior a les registrades l'any passat durant les mateixes dates i que equival a 34.400 peces de roba. Aquestes són xifres extretes per 'Humana Fundación Pueblo para

el Pueblo', entitat que des del 1987 es dedica a promoure la protecció del medi ambient mitjançant la reutilització tèxtil. Aquesta recuperació tèxtil implica un benefici social atès que aquests recursos es destinen a iniciatives socials. A més, per cada 30.000 kg de tèxtil recollit es crea un lloc de treball.

Així mateix, també representa un benefici ambiental, atès que es redueix la generació de residus i s'evita que acabin en un abocador. Aquestes més de 7 tones que s'han recollit de gener a juny al municipi de Quart representen un estalvi de 24 tones de CO2 no emeses a l'atmosfera.

La velocitat a la carretera C-250

El Servei Català de Trànsit (SCT) ha augmentat els controls de velocitat a la carretera comarcal C-250 (de Girona a Sant Feliu de Guíxols) en el tram que travessa el nostre municipi. Des d'aquest servei de la Generalitat de Catalunya s'ha informat que des del passat 29 de març fins a l'11 de juny s'han realitzat 13 controls de velocitat que han afectat a 8.094 vehicles. D'aquests, un total de 1.029 (més del 12%) sobrepassaven la velocitat establerta. 51 d'aquests vehicles van ser sancionats.

Pla unificat contra les emergències

La sessió plenària ordinària del passat mes de juliol va aprovar el DUPROCIM, Document Únic de Protecció Civil Municipal de Quart. Es tracta d'un pla de protecció civil que estableix, de forma unificada, el marc funcional de previsió i control dels riscos sobre la ciutadania i els béns davant d'una possible actuació d'emergència. L'objectiu és poder donar una resposta ràpida i adequada davant de situacions d'emergència de diversa índole. Es tracta d'un document de creació i

implementació obligatòria, d'acord amb la Llei 4/1997 de Protecció Civil de Catalunya.

Dins del document, i un cop avaluades les característiques del municipi de Quart, s'hi han inclòs les emergències per incendis forestals (Infocat), per inundacions (Inuncat), per vent (Vencat), per nevades (Neucat) i per moviments sísmics (Sismicat). El document, que té una vigència de quatre anys, garanteix, a més, la integració d'aquestes actuacions amb el sistema autonòmic de protecció civil.

Reconeixement al dol perinatal

El dol perinatal, gestacional i neonatal continua essent un tema tabú a la societat actual. Per aquest motiu, el Ple de juliol de l'Ajuntament de Quart va aprovar, a iniciativa del grup d'ERC i per unanimitat, una moció que té com a objectiu donar visibilitat a aquest fet i acompanyament a les famílies quartenques que s'enfronten a aquest dolorós procés.

El consistori vol mostrar el seu compromís amb aquesta realitat que moltes famílies pateixen en silenci. Per això, en la sessió plenària va acordar dotar el municipi d'un espai físic específic per tal de facilitar el dol a les persones que han patit aquesta pèrdua durant el període gestacional o neonatal, el qual serà escollit amb l'assessorament d'entitats relacionades amb aquest dol. Així mateix, també es dotarà de recursos i eines de suport a les famílies a través del portal web del municipi (www.quart.cat). Les diverses accions es duran a terme amb l'assessorament d'associacions relacionades amb aquesta tipologia de dol. Finalment, es planteja realitzar un acte de record anual cada 15 d'octubre, en el marc del Dia Mundial de la mort gestacional i neonatal.

Impuls al desenvolupament del polígon industrial Pla de l'Illa

El passat mes de juliol l'Ajuntament de Quart va iniciar el projecte 'Planificació compartida de polítiques de promoció econòmica vinculades amb el sector industrial de Quart', el qual té per objectiu establir les principals línies d'actuació per a millorar i promocionar el polígon industrial Pla de l'Illa. Aquestes propostes sorgiran a través d'un procés deliberatiu que comptarà amb la participació de les propietats i persones llogateres establertes al Pla de l'Illa així com amb empresariats de la zona.

La primera sessió participativa va tenir lloc el passat 13 de juliol

a la biblioteca Miquel Pairoli del municipi. Jordi Batlle, regidor de Promoció Econòmica del municipi, va donar-los la benvinguda. Gràcies al treball conjunt entre empresaris locals, representants polítics de l'ens local i tècnics del consistori i del Consell Comarcal del Gironès, s'han pogut identificar les principals fortaleses, febleses i reptes del polígon industrial del municipi. A partir d'aquests resultats obtinguts, es farà una segona sessió el mes de setembre, en la qual es definiran objectius i propostes concretes d'accions.

Quart emprenedores

Des del consistori s'està duent a terme un sondeig per tal de conèixer les dones emprenedores del municipi. L'objectiu és crear una xarxa, sota

el nom 'Quart emprenedores', que possibiliti la realització de col·laboracions, formacions, xarxes de treball (networking) o accions conjuntes, entre les diferents membres que en formin part. A més, la creació d'aquest espai també permetrà conèixer de primera mà les seves necessitats principals, fet que possibilitarà que l'Ajuntament pugui dur a terme accions per tal de cobrir-les. Per a formar-ne part només s'ha d'omplir un formulari ràpid (<https://bit.ly/3xEhVkc>) en el qual es sol·licita, entre d'altres, el tipus d'emprenedoria que es du a terme, la tipologia de projecte que està desenvolupant i quina és la seva activitat principal.

Millora del carrer Roure de Palol

En les darreres setmanes s'han realitzat els treballs de millora de la vorera del carrer Roure de Palol, després d'haver parlat amb el veïnat de la zona sobre les diverses opcions per a solucionar el problema que representaven les arrels dels arbres a la vorera.

D'aquesta manera, l'Ajuntament de Quart va procedir a reparar els trams de vorera que estaven malmesos.

En els propers anys s'aniran reparant altres zones de Palol d'Onyar que encara estan afectades per les mateixes circumstàncies.

Casal municipal

Un any més hem realitzat el casal amb molt d'èxit. Aquest estiu, els Germans Mel, dos personatges intrèpids, ens han endinsat en diferents llocs estrambòtics on hem conegut animals molt peculiars i en perill d'extinció com a conseqüència dels actes humans. Amb ells hem ajudat a un suricata, una beluga, una tortuga (entre d'altres) a sortir de diferents embolics gràcies a gimcanes, jocs, manualitats, aventures, tallers...

També hem estrenat activitats noves com el Volta i Acció, amb la que ens ho hem passat molt bé; i l'Emocio-

na't, amb el que hem treballat les emocions i els hàbits. Amb els Germans Mel, hem viatjat a la Fundació Mona on hem descobert moltes característiques i peculiaritats sobre els ximpanzés. També hem explorat el món dels ocells i les papallones al Butterfly Park.

Una altra activitat estrella que vam trobar a faltar l'any passat és la piscina, que ens ha servit per refrescar-nos aquest estiu tant calorós.

Tot i la Covid-19, un any més hem superat aquest estiu i ens ho hem passat molt bé aprenent tantes coses noves. Fins la propera!

Instal·lació d'una bústia de retorn de llibres a la biblioteca

L'Ajuntament de Quart ha instal·lat a l'exterior del local social del municipi una bústia de retorn de llibres a la biblioteca Miquel Pairoli. Gràcies a aquest nou sistema, que ja es troba en funcionament, tots els usuaris i usuàries que tinguin un préstec el podran retornar directament a la bústia sempre que vulguin: les 24 hores del dia, els 365 dies a l'any. La bústia té una capacitat de 1.000 llibres.

Enraonem Mercè Canals

Carles Serra i Andreu Cufi

Mercè Canals en l'actualitat

Diuen que la vida és atzarosa i que no saps mai on et durà el destí. Si a la Mercè Canals, de petita, li haguessin dit que de gran faria de pagesa en un mas proper a Girona, segur que hagués esclatat en una rialla franca com les que han amanit la conversa que hi hem mantingut una tarda d'agost. Té bona memòria i li agrada parlar d'aquella vida lligada a la terra, al bestiar i a l'esforç que comportava: "La gent agafa un got de llet de la nevera i no sap la feina que hi ha al darrera; tot el dia anant a segar, menjar i entrar-ne carretons a la cort i treure'n de fems". És la vida

de la pagesia d'abans, "vosaltres no ho heu vist però jo ho he viscut", i somriem amb alegria que ens en vulgui donar testimoni.

Però abans d'arribar a can Serra, aquest mas del pla de Quart a tocar de Palol, potser que passem per Tiana, la vila del Maresme on va néixer el 1931. La Mercè va créixer en un ambient ben diferent: "A casa llegíem La Vanguardia i el Correo Catalán i en comentàvem les notícies, ens agradava escoltar música clàssica, la meva germana era pintora...", i va poder estudiar fins al 16 anys traient-se el títol de càlcul mercantil. La seva vida va començar a fer un tomb el dia que la Clara Codina, la noia gran de can Serra, va anar a viure unes cases més enllà de la seva. I és que aquella veïna nova tenia un germà molt guapo, en *Marcelinu*, que la solia anar a visitar. A partir d'aquí tot va seguir un procés ben lògic, es van conèixer i es varen posar a festejar. A l'hora de fer un pensament, tanmateix, la Mercè va considerar que en *Marcelinu*, introvertit com era i molt lligat a la terra, no s'adaptaria a Tiana, així que va decidir de fer el pas ella: "Me'n vaig veure capaç però no em pensava que fos tan dur". D'aquest pas tan significatiu ja en fa seixanta-un anys.

"Quan, tornant de Tiana en tren, baixava a Fornells ja veia el lledoner de can Serra. Tenia una soca que ni tres homes l'abraçaven!", recorda la Mercè. Un arbre immens

que feia ombra a l'era i a tothom que aleshores vivia a la casa; ells dos, la sogra¹ i quatre cunyats -en Lluís, la Maria, en Narcís i la Pilar- i, com ara, quedava força apartada del poble però en un lloc de pas motiu pel qual "al vespre s'hi paraven els de can Llagosta o can Pericot a fer tabola una estona". Treballaven 60 vessanes de terra (unes 130 hectàrees) de davant de la casa i del pla del Moliner. Sobretot hi feien blat, civada i ordi però també farratge i blat de moro, "anàvem a collir les panotxes al camp de la via i al vespre les espampollàvem, després les posàvem en un assecador fins que les engrunàvem i les donàvem a les gallines". De bestiar tenien una dotzena de vaques, a les que no munyien per obtenir-ne llet sinó que en criaven els vedells, i un toro. Quan, prop de l'any, els venien a l'escorxador, la Mercè preguntava a quina carnisseria subministrarien la carn i n'hi anava a comprar: "La reconeixia de seguida, era blanca perquè gairebé només s'havien alimentat de llet", diu.

El canvi de vida va ser molt bruscat: "A Tiana tenia qui ens rentava la roba i aquí havia d'agafar un carretó amb la roba bruta i un cossi, anar cap a l'Onyar i, agenollada a terra, rentar-la". Recorda, tanmateix, la camaraderia que hi havia entre els masos veïns, "quan era el temps de batre, els d'una casa anaven a ajudar als de l'altra, nosaltres ens aveníem amb els de can Pericot, can Llagosta, cal Mo-

Va valdre la pena de venir al poble on he fet unes arrels tan fermes com aquell lledoner de can Serra."

Mercè Canals

liner...". Eren dies de molta feina, en què li tocava anar als camps a lligar garbes i apilar 'gabaions' que llavors es duïen a l'era. Per batre, venia en Quim Pilot amb una màquina de dimensions colossals que funcionava enganxant una llarga corretja a la politja externa del tractor que li subministrava la força. Aquella maquinària, a mesura que anava engolint les garbes que li abocaven, expulsava un doll de gra que uns homes s'afanyaven a ensacar mentre que per un altre tub escopia la palla amb la que en Pere de can Llagosta i en Miquel de can Pere Nou anaven formant el paller. Eren dies de cuinar molt, d'esmorzars i dinars opulents per a un munt de gent que no parava de treballar des de bon matí. Més endavant van venir les màquines recol·lectores, les 'cosechadores', que ja ho feien tot al mateix camp i tot aquell brogit i aquella polsegueres es va haver acabat.

Amb el pass dels anys, can Serra també va anar canviant, els cunyats s'havien anat establint pel seu compte -només va quedar-hi la Maria-, van ser pare i mare de dues filles, l'Anna i la Bet, i mica en mica en *Marcelinu* va anar mecanitzant el treballar la terra. No obstant, la Mercè, que des que va arribar-hi duïa els comptes de l'explotació familiar, comprovava que tot plegat comportava molta feina per obtenir-ne un guany minso. I rumiant com es podria revertir, es van trobar davant una

situació desafortunada que els va fer replantejar la tasca de la pagesia. En *Marcelinu* va tenir problemes de salut i, a més, s'havien de canviar totes les vaques, i ella, que sempre ha estat una dona arriada i valenta, va proposar-li de treure's el bestiar, centrar la producció en l'hort i anar-ho a vendre a mercat. "Entre jo i en Lluís, el meu cunyat, el vam convèncer". A can Serra no n'havien fet mai d'hortolans però la Mercè no es va pas arronsar, preguntant per aquí i demanant per allà va anar sabent els secrets del conreu de verdures, "jo li deïa a en *Marcelinu*, ara hem de plantar això i ho hem de fer així".

Va ser cap a finals dels anys seixanta que va començar a muntar parada al mercat del Lleó: "al principi, sortia de casa amb un cistell a cada braç i me n'anava fins a la carretera a esperar l'autocar d'en Pere Vila²", un veí del Raval de Quart que transportava cap a plaça un munt de dones com ella. Allò li va suposar, també, una nova vida. La Mercè és una persona a qui li agrada el contacte amb les persones i allà podia conversar amb gent ben diversa. Aquesta relació fluïda li va servir per anar coneixent els gustos de la clientela i per poder preveure la producció, "hem de fer mil mongeteres del ganxet li vaig dir un cop a en *Marcelinu*, i se'm va quedar mirant dient-me si estava segura de poder-les vendre". I, com moltes altres collites al llarg de 40 anys de tenir parada, i tant que va

vendre totes aquelles mongetes.

Ara ja fa uns anys que la Mercè es va mudar a una caseta de Quart. El poble on assegura que va valdre la pena de venir a viure i on ha fet unes arrels tan fermes com aquell lledoner de can Serra. Un arbre centenari que, quan hi passem per davant, potser ens la recordarà. A ella i a tots els que van donar vida a aquelles terres.

¹ Veure'n entrevista Celrà 5, 1989

² Veure'n entrevista Celrà 4, 1989

Treballant al costat del lledoner

Entitats

Associació Excursionista de Quart - AEQ

Contacte
aequart@gmail.com

XXXVII Marxa popular

L'Associació Excursionista de Quart (AEQ), com en anteriors anys, ha col·laborat en l'organització de la XXXVII Marxa popular de la festa major, conjuntament amb la comissió de festes i l'Ajuntament de Quart.

Aquest any l'assistència ha estat de 120 persones, el 60% homes i el 40% dones. El participant de més edat, ha estat un home de 84 anys, i el més jove, un noi de 13 anys.

El recorregut circular de la marxa va ser sobre els 12 km pel nostre municipi. El pàrquing del local social va ser la sortida en direcció cap al bosc de can Ferriol fins a cal Moliner i enllaçant amb el carril bici fins a la Creueta i travessant per sota el pont de la Teula. Es va passar per l'església de Palol d'Onyar i de can Serra fins arribar a l'església de Quart per prosseguir cap els quatre camins i les Roques del Sant Pare i retornar al lloc de sortida, passant de nou per sota el pont de Quart.

La intenció d'aquesta ruta era, per una banda, gaudir dels indrets del nostre municipi, evitant al màxim els trams d'exposició al sol, i per això, la gran part del trajecte es va fer per zones boscoses. L'altra, dissenyar una ruta amb una dificultat baixa que fos apta per a tots els públics i també defugir travessar la carretera principal.

El més remarcable de la jornada va ser la manca d'incidències. Cal destacar la col·laboració d'un grup de socis de l'AEQ que van contribuir al fet que l'activitat es desenvolupés amb tota normalitat.

Després de més d'un any d'aturada de l'AEQ, aquesta marxa popular ha estat la primera tasca que s'ha pogut portar a terme. Esperem que la temporada 2021-2022 ens permeti realitzar les excursions que es programin. Tot i això, som conscients que aquestes s'hauran d'adaptar a les restriccions que la situació de la pandèmia ens obligui a acatar en cada moment.

Encara no podem presentar la programació de les sortides, però sí que us podem dir que estem preparant la pujada als Àngels de cara el proper 26 de setembre.

Aprofitem des d'aquí per dir-vos que si voleu més informació sobre les activitats o desitgeu associar-vos, us podeu adreçar al correu electrònic de l'AEQ aequart@gmail.com

La junta de l'AEQ

AFA Nou de Quart

Contacte
info@afanoudequart.cat

L'educació, una tasca de totes i tots

Pocs dies abans de l'inici del curs, des de l'AFA de l'escola 9d4t tenim moltes ganes de començar a donar resposta a les necessitats de les famílies dins l'escola.

Acabant el curs passat, es va renovar la junta de l'AFA. Som un equip ple d'il·lusió, amb moltes idees i ganes de posar en marxa projectes que fan més bonica l'escola.

Hem d'agrair a les persones de la junta que han decidit quedar-se, la seva aportació a l'Associació, ja que ens presten la seva experiència. Agrair també a les persones que han marxat de la junta; la nostra és una feina voluntària que moltes vegades no es veu, queda entre bambolines, però sense l'AFA, les coses serien molt diferents. Així que gràcies, companys i companyes!

Ens fa il·lusió tornar a oferir les activitats extraescolars de les tardes. Esperem que a poc a poc puguem organitzar les festes, matinals de dissabtes, i tornar a oferir a les famílies sòcies el servei de pati obert i les extraescolars dels migdies.

Tenim moltes ganes de retrobar-nos, i que les famílies nouvingudes, que comencen una nova etapa a l'escola 9d4t puguin conèixer l'escola i fer-se-la seva també. L'escola és de totes les famílies que la formen, de l'equip docent, de les persones treballadores de la neteja, del conserge, de les monitores. Els valors de l'AFA són clars i inclusius. Volem que tothom col·labori perquè el futur de les nostres criatures sigui sostenible, amb accés a una educació respectuosa, pública i laica. Ensenyar-los en la igualtat, en el respecte per a la natura, a la llibertat d'expressió, al coneixement i al reconeixement de les seves emocions.

És des d'aquest amor i respecte cap a les nostres criatures que té sentit la nostra tasca voluntària. Fem una crida a les famílies de l'escola 9d4t perquè es facin sòcies, amb la quota voluntària que és accessible per a tothom. I els beneficiaris en són els infants.

Esperem estar a l'alçada de l'aventura tan bonica i important que ens ve per endavant. Ens trobem ben aviat a l'escola!

Associació de Famílies d'Alumnes de l'Escola Nou de Quart.

Club Futbol Sala Quart

Contacte

Carrer Modèguer, 17242 Quart
www.fsquart.com
637 307 920 - Sabrina

Club Futbol Sala Quart

Els passat 17 de juliol el Club va organitzar juntament amb l'Ajuntament de Quart el torneig 3x3 de futbol sala. Es van citar un total de 24 equips repartits en 4 categories i amb la totalitat de 96 jugadors. Es van disputar 60 partits dividits en 3 camps de joc. Amb la col·laboració dels entrenadors del club, la junta directiva, la comissió de festes de Quart i la brigada jove, es va assolir una gran organització respectant totes les restriccions Covid-19 marcades per la Generalitat de Catalunya.

La jornada va finalitzar amb l'entrega d'obsequis a tots els participants, gràcies a la col·laboració de Bicentury, Frit Ravich i l'Ajuntament de Quart.

El club vol recordar a tots els quartencs i quartenques que el període d'inscripció als equips del club romandrà obert fins l'octubre de 2021.

INSCRIPCIONS 2021 / 2022 #Recuperemlail-lusió

Escoleta*	2018 / 2017 / 2016
Prebenjamí*	2015 / 2014
Benjamí*	2013 / 2012
Aleví*	2011 / 2010
Infantil*	2009 / 2008
Sènior femení	+ 16 anys

(*Categories mixtes*)

Inscripcions a: www.fsquart.com
O trucant al: 637307920 (Sabrina)

UE Quart

Contacte

www.uequart.cat
info@uequart.cat
972 468 805

ESCOLA SANTA MARGARIDA

AMPA Escola Santa Margarida

Contacte

C. Escoles, s/n 17242 Quart
ampaquart@gmail.com

Inici de la nova temporada

Iniciem amb molta il·lusió una nova temporada esportiva a la UE Quart, amb novetats que expliquem a continuació:

La primera i molt important per l'entitat i pel seu futur, és la signatura d'un nou conveni amb l'Ajuntament de Quart per a la utilització per un període de 6 anys, en exclusiva, del camp de futbol Gaudenci Sallés. Agraïm tant a l'alcalde, Carles Gutiérrez, com a la resta de membres de l'equip de govern, la confiança que amb aquest gest han donat a l'actual president, Xavier Rafel i a la resta de membres de la junta directiva.

La segona novetat és la creació d'una nova pàgina web i la incorporació d'un nou programa de gestió esportiva que ens permetrà tenir un major i més eficaç control del club i una major comunicació amb els jugadors i amb la resta de persones que formen l'entitat.

I la tercera i més important és que, a diferència de les dues temporades anteriors, sembla que podrem entrenar i competir amb normalitat.

Aquesta temporada la començarem amb 27 equips; 11 de futbol 11, i 16 de futbol 7, pel que preveiem un total de 350 jugadors.

També és novetat el fet que incorporem pel més petits el servei de recollida a les escoles de Quart (9 de Quart i Santa Margarida). Als nens nascuts entre el 2014 i el 2017 (prebenjamins i l'escoleta), se'ls oferirà de forma gratuïta la possibilitat de recollida a l'escola i trasllat al camp de futbol. D'aquesta manera, aconseguim que sigui més fàcil la conciliació laboral de les famílies.

Volem recordar que tots els nens de Quart tenen cabuda al nostre club i que encara queden places, sobretot pels més petits.

El pati, un espai més d'aprenentatge

Entenem el pati com un espai de joc, on els nens i nenes juguen, s'esbarregen i descansen.

Però el pati és molt més que això; el pati permet als infants a aprendre a relacionar-se, a resoldre conflictes, a construir, a fer anar la imaginació, a resoldre reptes, a ser creatius... És per tant, un espai més de creixement i aprenentatge dins l'escola.

El pati de la nostra escola ja el coneixeu; no és molt gran, però és un bon espai per a aprendre. Des de l'AMPA ens hem plantejat com podem millorar-lo i donar noves opcions als nostres nens i nenes.

Per això, després d'assessorar-nos, al llarg del mes de setembre hi anirem instal·lant nous equipaments: una cabanya, una cuineta, un banc d'equilibris, una taula de pícnic, un pont, a més de la caseta i les balances que ja vam muntar a final de curs passat.

Aquest estiu, des de l'ajuntament, també han aprofitat per millorar el sorral del pati de p3 i han fet obres de millora pel drenatge del pati.

Esperem que aquestes incorporacions us animin a començar un nou curs amb més il·lusions, bones estones, experiències, i nous aprenentatges, així com a aprendre a tenir-ne cura!

Per un nou curs amb nous records!

CB Quart

Contacte
coordinaciocbquart@gmail.com

Preparats per la temporada 2021/22

Iniciem l'escrit d'aquesta tardor, amb un enorme somriure en poder comentar que aquest any es va poder realitzar el Campus d'estiu del CB Quart. Una edició condicionada per la pandèmia, però que no ha evitat que els nens i nenes sentin goig del bàsquet en un entorn envejable. Cal destacar i agrair tota la feina dels monitors i monitores que han fet gaudir de valent tots els jugadors. Tant els pares com els nens, saben que des del club es pretén donar prioritat al fet que s'han de divertir a l'estiu, combinant-ho amb l'esport. En aquest cas del bàsquet.

A banda del casal, s'ha treballat per poder preparar la nova temporada. Si, si... aquest setembre podem dir que tots els equips federats competiran. Aquesta temporada 2021/2022 som 14 equips: premini, mini, preinfantil, cadet, tres juniors, sub25, dos 3a Catalana, dos 2a Catalana, i l'equip d'EBA. Desitgem a tots jugadors, familiars, entrenadors, patrocinadors i seguidors que aquesta temporada ens anem adaptant al ritme i a millors condicions, per tal de gaudir de l'esport i que no hàgim de recordar com era abans.

Som-hi!

Pinzellades històriques

El declivi de la farinera de la Creueta

Cristina Troyano

com a mitjà de transport el "Carrilet", la línia de ferrocarril de Girona a Sant Feliu de Guíxols que ja hem tractat en 'Pinzellades' anteriors. Aquest mitjà de transport, que al nucli de la Creueta passava per la seva plaça, transcorria just al costat de la farinera, fet que li va facilitar en gran mesura tota la logística pel que fa al transport.

Durant aquestes dues dècades, la farinera va tenir una gran influència al municipi. Per una banda, va significar una font d'activitat econòmica i modernització i, per l'altra, va incrementar notablement l'oferta laboral amb la creació de nombrosos llocs de treball, tant en l'empresa mateix com fora d'aquesta. Indirectament va suposar l'augment de l'ocupació en oficis com el del transport, la carboneria, o el mecànic, entre molts d'altres.

En l'anterior 'Pinzellades' vam descobrir que a l'entrada de la Creueta, a prop del riu Onyar, s'erigeix la farinera Nostra Senyora Auxiliadora. Es tracta d'un edifici voluminós, d'uns 77 metres d'alçada, que durant la primera meitat del segle XX va acollir una empresa industrial que es dedicava a moldre blat per a fer-ne farina. A més, vam revelar que l'edifici forma part de l'Inventari del Patrimoni Arquitectònic de Catalunya on es recullen els edificis i les construccions d'interès artístic, arquitectònic i històric de l'àmbit català, tant de caràcter monumental com popular i tradicional.

Voleu conèixer-ne més informació? La farinera va ser fundada per Lluís M. Salvador i Salliura, empresari i empenedor natural de Romanyà, el qual ja posseïa un molí fariner a Cassà de la Selva. L'any 1782 es va concedir l'autorització per obrir el molí fariner a la Creueta, però no va ser fins el 1905 que Salvador va comprar l'antic molí que fins llavors hi havia hagut en aquella zona per a convertir-lo en el que seria la indústria precursora de la modernització del teixit econòmic i laboral de Quart.

Segons alguns autors, des del 1907 i fins al 1923 va ser l'època de màxima esplendor de la farinera, equipada amb maquinària molt moderna per a l'època i que utilitzava

I us preguntareu: què va passar perquè la farinera desaparegués? A partir de la dècada dels anys 20 els negocis de Lluís M. Salvador i Salliure van iniciar el seu declivi. Des d'aleshores, l'empresa va anar canviant de propietaris, que la van anar mantenint en funcionament. Tanmateix, les fluctuacions econòmiques, la Guerra Civil i aquests canvis de patrons van fer que la farinera entrés en un període de decadència irreversible. Actualment, la farinera és un edifici de propietat privada que segueix dempeus al nucli de La Creueta com a testimoni d'un període d'esplendor que va marcar un abans i un després en la industrialització de Quart.

Us ha agradat conèixer aquesta informació? Doncs no us perdeu el proper 'Pinzellades' i descobrireu més dades sorprenents del nostre municipi!

Vols explicar-nos algun fet històric o d'interès d'algun dels nostres cinc veïnats? T'interessa algun tema en concret del municipi? Doncs no ho dubtis, fes-nos-ho arribar a:

pinzellades.quart@gmail.com

Salut

Com prendre la pressió arterial a casa?

Equip d'infermeria de l'ABS
de Cassa de la Selva,
Consultori de Quart

La pressió arterial tendeix a augmentar amb l'edat i acaba essent un problema de salut molt freqüent en la població general. Amb un bon control de la pressió arterial podem evitar patir malalties cardiovasculars.

Des de casa podem aprendre fàcilment a mesurar-nos la pressió arterial correctament i tenir-la sota control. Amb un petit aparell i algunes recomanacions, els i les pacients s'involucren en la seva malaltia i es poden autocontrolar.

Avantatges

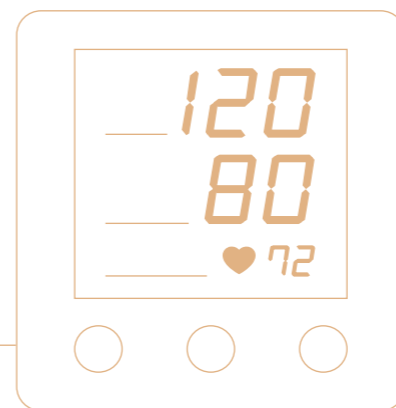
L'automesura de la pressió arterial (AMPA) a domicili és una tècnica senzilla que, utilitzada correctament, ens dona una informació fiable i de gran utilitat pel control de la malaltia. Permet, en primer lloc, evitar l'efecte de la "bata blanca", tan freqüent a la consulta, entenenent com a tal qualsevol increment de la pressió arterial (PA) que provoqui la presència de personal sanitari. També permet obtenir un elevat nombre de mesures, amb la qual cosa valorarem l'efecte dels fàrmacs antihipertensius, les diferències de PA al llarg del dia o fins i tot si hi ha algun episodi de baixada de pressió.

Què es necessita?

Per poder fer l'AMPA necessitarem un aparell electrònic automàtic amb manegot d'inflat/ desinflat a nivell del braç i que estigui homologat. A la pàgina web www.dableducational.org/sphygmanometers/devices_2_sbpm.html#ArmTable o a l'enllaç http://bhsoc.org/files/8414/5710/6814/Home_Use.pdf trobarà el llistat amb els aparells validats que es poden utilitzar.

L'AMPA involucra al/la pacient en el control de la seva patologia. És important que tot i observar uns bons controls, no es modifiqui el tractament. El personal sanitari revisarà els autocontrols i us ajudarà a decidir què és el millor.

Si es té la PA ben controlada normalment n'hi haurà prou en mirar-la un o dos cops al mes. Si no, s'haurà de controlar més sovint.

Recomanacions per prendre la PA

- No prendre la pressió just després de dinar o de fer esport, ni en situacions d'estrès o amb dolor.
- Eviti el cafè, alcohol o tabac durant l'hora prèvia a la presa.
- Reposi seient còmodament sense creuar les cames en una cadira amb respall, almenys 5 minuts abans de la presa.
- Triï un ambient tranquil, sense sorolls amb temperatura agradable.
- Realitzi la mesura en el braç que aporti xifres de PA més elevades

Dia	Matí hora:			Tarda hora:		
	PAS	PAD	FC	PAS	PAD	FC
1ª presa						
2ª presa						
3ª presa						

(braç control). El seu personal mèdic li dirà quin és el seu braç control.

- El braçal ha de ser l'adequat a la mida del gruix del seu braç (en obesos cal utilitzar un braçal més gran) i s'ha de col·locar entre 2 i 3 cm. per damunt de la flexió del colze.
- Col·loqui el braç a l'alçada del cor, recolzant-lo en una taula i sense mànigues que l'oprimeixin i segueixi les instruccions de l'aparell.
- No mogui el braç ni parli durant la medicació.
- Realitzi 3 mesures al matí (entre les 6h i les 9 hores) i 3 mesures a la tarda (entre les 18h i 21 hores),

abans dels àpats i de prendre la medicació antihipertensiva i deixant com a mínim 2 o 3 minuts entre cada una d'elles.

- Llegeixi les xifres que apareixen al monitor de l'aparell, tant la pressió sistòlica o màxima (PAS) com la diastòlica o mínima (PAD) i la freqüència cardíaca (FC) i registri-les a la gràfica adjunta.
- Porti el registre de les mesures al seu personal mèdic de referència.
- Buidi la bufeta de l'orina abans.

Dades d'interès

Ajuntament de Quart

Tel. 972 46 91 71
Plaça de la Vila, 2
www.quart.cat
ajuntament@quart.cat

De dilluns a divendres
de 8 h a 13.30 h.

Serveis Socials

Educador Social Sr. Jordi Barniol
Dilluns i dimarts de 8 h a 15 h.
Dijous de 8 h a 12 h.

Treballadora Social
Sra. Gemma Bragnolí
Dimarts, dijous i divendres
de 8.30 h a 15.30 h. Per demanar
visita trucar al 972 20 19 62

Estació Jove

Tel. 972 46 94 51
C/ Tren, 56
Facebook: estació jove quart
Instagram: zona jove quart
joventut@quart.cat

Dimarts i dijous de 11.30 h. a 15 h.

Biblioteca Miquel Pairoli

Tel. 972 46 90 73

C/Tren, 49 <http://www.bibgirona.cat/biblioteca/Quart/contents/137-presentacio>

Matins: Dimarts i divendres
de 9.30 h a 12.30h.

Tardes: De dilluns a divendres de
16.00 h a 20.00 h.

Bibliopiscina: Dilluns, dimecres i
divendres de 18 h a 20 h
(La Biblioteca romandrà tancada).

Pavelló poliesportiu

Tel. 972 46 87 84
C/Modeguer, 38
De dilluns a divendres de 17 h a 21 h.

Serveis tècnics

Tel. 972 46 91 71
ajuntament@quart.cat
Dilluns a divendres de 12 h a 14 h.

Jutjat de pau

Tel. 629 51 69 95
Dijous de 9 h a 14 h.

Ràdio Quart FM (lQuart FM 101.0)

Tel. 972 46 87 81
Plaça de la Vila, 1
radio@quart.cat

Assessorament a les entitats

Tel. 972 468 783
C/ Tren, 56
entitats@quart.cat
De dilluns a divendres de 8.30 h a 14 h.

Museu de la Terrissa

Tel. 972 469 370
C/ Tren, 58
www.museuterrissa.cat
info@museuterrissa.cat
Dissabtes de 10.30 h a 14 h
i 16.30 h a 20 h
Diumenges i festius de 10 h a 14 h.

Parròquia

Tel. 972 46 90 83 (Quart)
Tel. 972 21 18 63 (Palol d'Onyar)

Llar d'Infants La Baldufa

Tel. 972 46 81 17
C/ Escolles, 9 <http://baldufaquart.wixsite.com/baldufa>
baldufa.quart@gmail.com

Escola 9d4t

Tel. 972 468 344
C/ Mas Ferriol, 1-3
<http://agora.xtec.cat/escola9d4t/b7009242@xtec.cat>

Denúncies casos de Bulling
Tel. 900 01 80 18

Elecnor

(incidències enllumenat municipal)
Tel. 900 10 20 64

Escola Santa Margarida

Tel. 972 469 381
C/Tren, 60
www.xtec.cat/ceipstamargarida
b7002922@xtec.cat

INS Vilablareix

Tel. 972 406 005
C/ Marie Curie, 1 17180 Vilablareix
<https://sites.google.com/insvilablareix.cat/insvilablareix/inici>

Urgències

Tel. 112

Prodaisa

(incidències aigua municipals)
Tel. 972 202 078

Institut d'Assistència Sanitària (IAS) Consultori de Quart

Demanar hora T. 93 326 89 01
Per demanar hora urgent, trucar al
consultori: T. 972 18 90 45

Per urgències fora d'horari:
Centre d'atenció primària de Cassà
de la Selva: C/ Bassegoda, 11
17244 Cassà de la Selva
T. 972 46 38 83

Per emergències vitals trucar al 061
Per demanar hora per internet:
www.ias.cat

Correus Quart

Crta. Girona, 27
Horari: De dilluns a divendres,
de 8.30 h a 10.30 h.

Continguts

Carles Gutierrez
Miquel Cortés
Jordi Batlle
Narcís Mas
Samuel Lado
Vanesa Larramendy
Gemma Borgoñoz
Sílvia Vidal
Arnau Benac
Josep Roura
Cristina Troyano
Carles Serra
Laura Just
Andreu Cufí
Adrià Compte
Joan Lidón
Entitats municipals

Disseny gràfic

Genís Ibanco
Gerard Coronel
Adrià Pell

Fotografia portada i entrevista

Carles Palacio

Introducció de llenguatge no sexista

Laberta, agència de
comunicació viva

AJUNTAMENT DE QUART